

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis Stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Spraw Zagranicznych
i Unii Europejskiej (92.)

5 stycznia 2022 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2022 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej; 45 – Sprawy zagraniczne; 83 – Rezerwy celowe; 84 – Środki własne Unii Europejskiej, a także planów finansowych: Instytutu Europy Środkowej; Ośrodka Studiów Wschodnich im. Marka Karpia; Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych; Instytutu Zachodniego im. Zygmunta Wojciechowskiego; Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka (druk senacki nr 601, druki sejmowe nr 1624, 1819 i 1819-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 13 minut 11)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Bogdan Klich)

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dzień dobry państwu. Witam serdecznie wszystkich uczestniczących w posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

To kolejne, dziewięćdziesiąte drugie posiedzenie naszej komisji, w tym przypadku w całości poświęcone kwestiom budżetowym. Opiniujemy budżet państwa na rok 2022, części dotyczące spraw zagranicznych, ale także dotyczące członkowska Polski w Unii Europejskiej, środków własnych Unii Europejskiej oraz instytucji, które są włączone w realizację celów naszej polityki zagranicznej.

Proszę państwa, witam serdecznie wszystkich członków komisji. Chyba jestem jedynym uczestniczącym w nim osobiście... A nie. Witam wszystkich uczestniczących w posiedzeniu osobiście członków Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej, jest nas 4. Witam panią marszałek Gabrielę Morawską-Stanecką, witam serdecznie pana senatora, wicemarszałka Michała Kamińskiego i witam senatora Marcina Bosackiego. Witam także senatorów obradujących zdalnie: panią senator Danutę Jazłowiecką, pana senatora Aleksandra Szweda oraz pana senatora Marka Plurę. W takim gronie będziemy dzisiaj rozpatrywać projekt budżetu.

Naszymi gośćmi reprezentującymi Kancelarię Prezesa Rady Ministrów są pani Izabela Antos, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, oraz jej zespół; państwo są obecni zdalnie na posiedzeniu. Witam liczne przedstawicielstwo, nietypowo liczne przedstawicielstwo

Ministerstwa Spraw Zagranicznych – cieszy nas to ogromnie – pana wiceministra Pawła Jabłońskiego oraz towarzyszące mu osoby, zarówno osobiście, jak i zdalnie. Ministerstwo Finansów reprezentuje pan Sebastian Skuza, sekretarz stanu w tym ministerstwie. Towarzyszy mu kilka osób z zespołu, a cała delegacja Ministerstwa Finansów jest obecna zdalnie – witam państwa. Witam przedstawicieli instytutów i ośrodków, które zajmują się sprawami międzynarodowymi, w tym zastępcę dyrektora Instytutu Europy Środkowej obradującego zdalnie, dyrektora Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej obradującego zdalnie, wicedyrektorów Ośrodka Studiów Wschodnich obradujących z nami zdalnie, główną księgową z Instytutu Zachodniego, zastępcę dyrektora Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych; wszyscy państwo są obecni na naszym posiedzeniu zdalnie. Zdalnie są z nami również eksperci Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej: pani ambasador Agnieszka Magdziak-Miszewska, pan Tomasz Kalinowski, pan Marcin Zaborowski, pan profesor Zbigniew Czachór. No i wreszcie – proszę wybaczyć, że na końcu wymieniam, choć to będzie jeden z najważniejszych głosów – witam przedstawicielstwo Kancelarii Senatu, a konkretnie naszego Biura Legislacyjnego, główną legislator, panią Beatę Mandylis; witam panią serdecznie. Proszę państwa, po tych powitaniach przejdźmy do... A, witam również pana senatora... pana eurodeputowanego Radosława Sikorskiego oraz pozostałe osoby, których może nie wymieniłem, a które są obecne na posiedzeniu zdalnie.

Porządek obrad posiedzenia przewiduje następujące punkty... Będziemy obradować według tego harmonogramu. Ja zawsze na początku będę prosił o wprowadzenie ze strony odpowiedniej

instytucji rządowej. Najpierw będziemy rozpatrywać załączniki nr 1 i 2, czyli część budżetową 45 „Sprawy zagraniczne”, później, w załączniku nr 2, części budżetowe 23 i 84, a więc odpowiednio „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej” oraz „Środki własne Unii Europejskiej”, w załączniku nr 14 są plany finansowe wymienionych przeze mnie wcześniej instytucji, a więc Instytutu Europy Środkowej, Ośrodka Studiów Wschodnich, PISM, Instytutu Zachodniego oraz Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej. Zgodnie z zakresem działań naszej komisji będziemy również rozpatrywać część budżetową 83 „Rezerwy celowe” poz. 8, 31 i 49, załączniki nr 6 „Wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych”, nr 8 „Wykaz jednostek, dla których zaplanowano dotacje podmiotowe i celowe, oraz kwoty tych dotacji” i nr 9 „Zakres i kwoty dotacji przedmiotowych i podmiotowych w 2022 r.”.

Raz jeszcze informuję, że wszyscy senatorowie będący członkami komisji mogą uczestniczyć, zgodnie z decyzją Prezydium Senatu, w posiedzeniu komisji zarówno osobiście, jak i w sposób zdalny. Informacje o technicznych warunkach zdalnego uczestnictwa w posiedzeniu komisji wielokrotnie już państwu przekazywaliśmy, w związku z czym nie będę tego powtarzał.

Witam również pana senatora Kazimierza Kleinę. Cieszę się, że pan senator, jako szef komisji budżetowej, jest z nami od samego początku, bo będzie nam mógł służyć swoją światłą radą i opinią. Witam państwa raz jeszcze.

Rozpoczynamy merytoryczną część posiedzenia komisji.

Bardzo proszę pana ministra Jabłońskiego o przedstawienie odpowiednich części budżetu na rok 2022.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Państwo Senatorowie! Drodzy Goście! Wszyscy Uczestnicy tego Posiedzenia!

Przygotowane wystąpienie zawiera nie tylko bardzo szczegółowe wyliczenie poszczególnych wydatków, ale także opis najważniejszych

zadań polskiej polityki zagranicznej. Dlatego przed jego rozpoczęciem chciałbym zwrócić się do pana, Panie Przewodniczący, z pytaniem o to, jaki mamy limit czasowy. Bo ja mógłbym mówić o tym bardzo szczegółowo. Pytanie, czy ze względu na szacunek dla czasu członków komisji i, jak podejrzewam, innych zadań związanych z przygotowaniem ustawy budżetowej oraz innych ustaw nie będzie właściwe, żebym na początku przedstawił skrótową informację, a do reszty odniósł się w ewentualnej rundzie pytań, jeśli takie się pojawią.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

To jest dobra metoda. Bardzo proszę, Panie Ministrze. Mamy czas do godziny 14.00, przed godziną 14.00 musimy podjąć ostateczne decyzje.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

W takim razie tym bardziej przyjmę tę metodę. Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Projekt budżetu na rok 2022 w części dotyczącej Ministerstwa Spraw Zagranicznych oczywiście został szczegółowo przedstawiony w przesłanych Wysokiej Komisji materiałach. Odnosząc się do tych najważniejszych spraw wynikających ze specyfiki MSZ, polskiej polityki zagranicznej, z realizacji dochodów i wydatków, chcę wskazać jedną sprawę, która w mojej ocenie jest najistotniejsza. Mianowicie w 2022 r. limit wydatków w części 45 został określony na kwotę 2 miliardów 342 milionów 302 tysięcy zł. To jest wzrost o 13,7% w stosunku do kwoty w ustawie budżetowej na rok 2021 i sądzę, że ta informacja jest szczególnie istotna, ponieważ to oznacza zasadnicze zwiększenie możliwości w ogóle polskiej polityki zagranicznej, nie tylko ministerstwa, ale także instytucji współpracujących z ministerstwem. To jest szczególnie istotne, dlatego że wobec sytuacji międzynarodowej, która zmienia się w sposób niezwykle dynamiczny, zwłaszcza w ostatnich miesiącach, zwiększenie aktywności polskiej polityki zagranicznej jest po prostu niezbędne. Taka jest sytuacja geopolityczna, że nie możemy pozwolić sobie na to, aby działania, które były prowadzone dotychczas,

pozostawały na tym samym poziomie. Trzeba te działania intensyfikować i temu właśnie ma służyć zwiększenie limitu tych wydatków.

W tym limicie uwzględniono m.in.: środki na sfinansowanie dodatków służby cywilnej, urzędników mianowanych jeszcze na rok 2020; środki finansowe na odtworzenie funduszu nagród oraz wzrost wynagrodzeń – uznajemy, że jest to niezbędne, aby nasza dyplomacja mogła przyciągać poprzez konkurencyjne warunki wynagrodzeń najlepszych specjalistów nie tylko ze służby cywilnej i służby zagranicznej, ale także z podmiotów zewnętrznych; środki finansowe na realizację zadania inwestycyjnego polegającego na adaptacji obiektu na potrzeby siedziby Ambasady RP w Ułan Bator oraz na odtworzenie i rewaloryzację budynków Ambasady RP w Londynie – warunki techniczne wymagają tego, aby te budynki wyremontować i odtworzyć; środki finansowe na utworzenie nowych placówek zagranicznych, Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Chartumie oraz Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Kinszasie – w tych 2 krajach Afryki, niezwykle istotnych, niezwykle ważnych z geopolitycznego punktu widzenia, a także z punktu widzenia interesów gospodarczych Rzeczypospolitej Polskiej, my w tej chwili placówek nie mamy, w przeszłości taka placówka była w Chartumie, została zlikwidowana, w Kinszasie będziemy chcieli ją również stworzyć z uwagi na liczebność Demokratycznej Republiki Konga, na znaczenie perspektywiczne tego kraju dla polskiej polityki zagranicznej; środki finansowe na organizację XXXIII Sesji Konferencji Regionalnej Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa dla Europy – to niezwykle ważny temat także z punktu widzenia polskiego rynku rolnego i obecności polskich producentów w światowym systemie dostaw; środki finansowe na realizację zadań w ramach przewodnictwa Polski w OBWE, które rozpoczęliśmy kilka dni temu, a także w ramach przewodnictwa Polski w Grupie Dostawców Jądrowych; środki finansowe na rozbudowę Domu Kultury Polskiej w Wilnie; zwiększenie środków finansowych na współpracę rozwojową; zwiększenie dotacji podmiotowej dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych; zwiększenie środków finansowych na prowadzenie działalności radiowej i telewizyjnej. Ponadto oczywiście wszystkie działania, które realizowaliśmy do tej pory, będziemy realizować, będziemy kontynuować. Zwiększamy środki przeznaczone na

pomoc zagraniczną, na współpracę rozwojową. Rozwijamy tę działalność, ponieważ uznajemy, że jest ona niezwykle istotna z punktu widzenia polskiej polityki zagranicznej.

Chciałbym zwrócić uwagę państwa senatorów na to, że w tej kwocie wydatków ok. 65% stanowią wydatki realizowane w walutach obcych. To są przede wszystkim wydatki na działalności naszych 168 w tej chwili placówek zagranicznych, a także składki, jakie płacimy do organizacji międzynarodowych. Oczywiście nie muszę nikomu tłumaczyć tego, że zmiany kursu walut są istotnym czynnikiem ryzyka dla wydatków realizowanych w walutach obcych, stąd akurat ta część budżetu zwykle cechuje się tym, że podlega w trakcie roku pewnym modyfikacjom.

Nie będę szczegółowo opisywał wszystkich najważniejszych zadań. Jeśli państwo senatorowie będziecie mieli pytania o konkretne obszary czy zakresy merytoryczne, to z chęcią odpowiem na nie w kolejnej rundzie. Chciałbym jedynie wskazać... no, tę część właśnie pominę... Chciałbym jedynie wskazać, że to zwiększenie budżetu MSZ, w stosunku do nie tylko budżetów z ostatnich kilku lat, ale w ogóle z ostatnich kilkunastu lat, jest w relacji rok do roku zwiększeniem niezwykle istotnym, zwiększeniem, które pozwoli nam rozwijać tę działalność bardzo istotną z punktu widzenia polskiej polityki jako takiej. Także z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa zwiększenie tych wydatków na politykę zagraniczną jest niezwykle istotne. W związku z tym wnoszę do Wysokiej Komisji o to, aby ta ustawa budżetowa w części 45, aby informacja w tym przedmiocie została przez komisję przyjęta. Bardzo dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY BOGDAN KLICH

Dziękuję, Panie Ministrze.

Przejdźmy w tej chwili do prezentacji załącznika nr...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: Zostać tu czy...)

Jak pan minister uważa, ale chyba tak... Nie, chyba bym zachęcał pana do powrotu na miejsce...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Paweł Jabłoński: A, do powrotu? Dziękuję.)

...dlatego że część 23 „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej” oraz część

84 „Środki własne Unii Europejskiej”, jak zakładam, omówi przedstawiciel Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Poproszę więc w tej chwili panią Izabelę Antos, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, o przedstawienie, zdalnie, tych 2 części budżetowych. Bardzo proszę.

(Rozmowy na sali)

Pani minister Izabela Antos ma głos. Bardzo proszę.

Czy mamy łączność z panią minister?

(Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Izabela Antos: Czy teraz się słyszmy? Halo?)

Teraz słyszymy, ale jeszcze pani nie widzimy... O, teraz już widać.

Bardzo proszę, Pani Minister. Bardzo proszę o przedstawienie w podobnie szybkim tempie części budżetowych 23 i 84, czyli części „Członkostwo Polski w Unii Europejskiej” oraz „Środki własne Unii Europejskiej”. Bardzo proszę.

(Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Izabela Antos: Panie Przewodniczący, ja oczywiście przedstawię część 23 „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej”, ale część 84 to część Ministerstwa Finansów.)

W to, jak wygląda podział zadań pomiędzy państwem, nie wnिकam.

W takim razie bardzo proszę o przedstawienie części budżetowej 23.

Pani Minister, proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W KANCELARII PREZESA
RADY MINISTRÓW
IZABELA ANTOS**

Oczywiście.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Panie i Panowie Senatorowie!

W swoim wystąpieniu postaram się skupić tylko na najważniejszych zagadnieniach dotyczących projektu budżetu na 2022 r. w zakresie części 23. Jeśli pan przewodniczący pozwoli, chciałabym od razu przedstawić plany finansowe jednostek, które są również przedmiotem obrad na dzisiejszym posiedzeniu komisji, czyli Instytutu Europy Środkowej, Ośrodka Studiów Wschodnich, Instytutu Zachodniego oraz Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej. Czy mogę od razu przedstawić te plany jednostek?

*(Przewodniczący Bogdan Klich: Bardzo proszę.)
Dziękuję.*

Dochody budżetowe w części 23 „Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej” nie zostały zaplanowane. Jeżeli zaś chodzi o wydatki budżetowe w części 23, to zostały one zaplanowane w kwocie 25 milionów 624 tysięcy zł i stanowią 109% wydatków ujętych w ustawie budżetowej na 2021 r. Wzrost planowanych na 2022 r. wydatków wynika głównie ze zwiększenia środków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w związku ze zmianą rozporządzenia prezesa Rady Ministrów zmieniającego zasady wynagradzania osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, jak również ujęcia w planie dodatkowych środków na utworzenie funduszu nagród. Wydatki budżetowe w poszczególnych działach kształtują się następująco. Dział 750 „Administracja publiczna” stanowi główną pozycję wydatków budżetowych, to jest 99,98% części 23. W ramach kwoty 25 milionów 620 tysięcy zł finansowane będą wydatki związane z: realizacją zadań i zapewnieniem funkcjonowania urzędu ministra do spraw Unii Europejskiej w kwocie 24 milionów 988 tysięcy zł, z czego na wynagrodzenia ogółem będzie 15 milionów 425 tysięcy zł, a na pozostałą działalność, w ramach której środki przeznaczone są na sfinansowanie składki do organizacji międzynarodowej Instytut Bruegla, będzie kwota 139 tysięcy 453 euro przeznaczona również na uregulowanie kosztów przelewu związanego z realizacją tej płatności. W ramach tego działu wydatki majątkowe zaplanowane zostały w wysokości 550 tysięcy zł, co stanowi 110% wydatków majątkowych ujętych w ustawie budżetowej na 2021 r. Środki przewidziane na zakupy inwestycyjne przeznaczone zostaną m.in. na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania oraz środków trwałych na wyposażenie KPRM.

W ramach działu 752 „Obrona narodowa” zaplanowano środki w wysokości 4 tysięcy zł na sfinansowanie zadań obronnych ujętych w projekcie Programu Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2021–2035 przewidzianych do realizacji w latach 2022–2024.

Szanowni Państwo, projekt planu wydatków na 2022 r. został sporządzony również w ujęciu zadaniowym. Zgodnie z tym projektem minister do spraw Unii Europejskiej realizuje zadania w zakresie funkcji 11 „Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic” oraz 15 „Polityka zagraniczna”.

Jeśli zaś chodzi o jednostki, które już wymieniłam, to Instytut Europy Środkowej, Ośrodek Studiów Wschodnich, Instytut Zachodni oraz Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej prowadzą samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu finansowego, w którym są wyodrębnione: przychody z prowadzonej działalności, dotacje z budżetu państwa, koszty, środki na wydatki majątkowe, środki przyznane innym podmiotom, stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku, stan środków pieniężnych na początek i koniec roku. Przychodami tych jednostek są coroczne dotacje podmiotowe z budżetu państwa przeznaczone na pokrycie bieżących kosztów realizacji ich zadań.

Projekt planu finansowego na 2022 r. przewiduje uzyskanie przez Instytut Europy Środkowej przychodów w kwocie 3 milionów 913 tysięcy zł, co stanowi 100% planu finansowego na 2021 r. Przychody instytutu stanowi dotacja podmiotowa w wysokości 3 milionów 913 tysięcy zł. Projekt planu finansowego instytutu na 2022 r. przewiduje koszty w kwocie 3 milionów 913 tysięcy zł. Ośrodek Studiów Wschodnich przewiduje uzyskanie w 2022 r. przychodów w kwocie 10 milionów 766 tysięcy zł. Podstawową pozycję w przychodach ośrodka stanowi dotacja podmiotowa w wysokości 10 milionów 584 tysięcy zł. Projekt planu finansowego Ośrodka Studiów Wschodnich przewiduje koszty w kwocie 10 milionów 729 tysięcy zł. Planowany wynik finansowy brutto jest dodatni i wynosi 37 tysięcy zł. Projekt planu finansowego na 2022 r. Instytutu Zachodniego przewiduje przychody w kwocie 4 milionów 577 tysięcy zł. Podstawową pozycję w przychodach instytutu stanowi dotacja podmiotowa w wysokości 4 milionów 217 tysięcy zł. Projekt planu finansowego Instytutu Zachodniego na 2022 r. przewiduje koszty w kwocie 4 milionów 577 tysięcy zł. Projekt planu finansowego na 2022 r. Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej przewiduje przychody w kwocie 6 milionów 23 tysięcy zł. Podstawową pozycję w przychodach stanowi dotacja podmiotowa w wysokości 5 milionów 923 tysięcy zł. Projekt planu finansowego Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej przewiduje koszty w kwocie 5 milionów 963 tysięcy zł, a planowany wynik finansowy brutto jest dodatni i wynosi 60 tysięcy zł.

Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowna Komisjo! Przedstawiając najistotniejsze założenia projektu budżetu ministra do spraw Unii

Europejskiej na 2022 r. oraz plany poszczególnych instytutów, uprzejmie proszę o ich przyjęcie przez komisję. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo, Pani Minister.

Ponieważ sama pani podjęła się tego zobowiązania przedstawienia planów finansowych poszczególnych instytucji i wykonała je, to gdybym mógł prosić o powtórzenie tego w największym skrócie... Chodzi o powiedzenie, jak ma się budżet Instytutu Europy Środkowej, OSW, PISM, Instytutu Zachodniego i Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej na rok 2022 w stosunku do budżetu na rok 2021. Proszę powiedzieć w jak największym skrócie: wzrost czy spadek, a jeśli wzrost czy spadek, to o ile?

**PODSEKRETARZ STANU
W KANCELARII PREZESA
RADY MINISTRÓW
IZABELA ANTOS**

Oczywiście. Instytut Europy Środkowej – tak samo, bez zmian, 100%, Ośrodek Studiów Wschodnich – wzrost o ok. 10%, Instytut Zachodni – wzrost o ok. 14%, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej – wzrost o ok. 2%. W przypadku PISM nie jestem w stanie tego przedstawić, ponieważ to jest instytut podległy MSZ.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

A PISM?

(Głos z sali: Podlega MSZ.)

Aha, dobrze.

Panie Ministrze, jak to jest, jeśli chodzi o PISM? No, żebyśmy skończyli ten wątek.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Ten wzrost, jeśli chodzi o Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, to 12,6% w stosunku do budżetu na 2021 r.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Bardzo dziękuję, Panie Ministrze.

Proszę państwa, przechodzimy w związku z tym – dziękuję, Pani Minister – do części budżetowej 84 i 83. Rozumiem, że obie te części prezentuje przedstawiciel Ministerstwa Finansów, którym jest pan Sebastian Skuza, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, obradujący z nami zdalnie.

Panie Ministrze?

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza: Dziękuję bardzo, Panie Przewodniczący. Wysoka Komisjo...)

Słabo słyszymy. Słyszymy, ale słabo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza: Czy teraz lepiej, Panie Przewodniczący?)

Znacznie lepiej, bez porównania.

Bardzo proszę.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE FINANSÓW
SEBASTIAN SKUZA

Dziękuję bardzo.

Zacznę może od części budżetowej 84 „Środki własne Unii Europejskiej”. Ta część budżetowa została utworzona w celu dokonywania płatności polskiej składki członkowskiej do budżetu Unii Europejskiej, tzw. środków własnych. Wydatki na ten cel na 2022 r. zostały zaplanowane w wysokości 30 miliardów 375 milionów 659 tysięcy zł. Kwota ta została obliczona na podstawie przedłożonego przez Komisję Europejską projektu budżetu Unii Europejskiej na rok 2022 uwzględniającego zmiany w systemie finansowania Unii Europejskiej, które weszły w życie z początkiem 2021 r. Wynikają one z uchwalenia nowej decyzji o systemie zasobów własnych, która m.in. wprowadziła nową kategorię wpłaty do budżetu Unii Europejskiej opartą na niepoddanych recyklingowi odpadach z tworzyw sztucznych. Należy przy tym również zaznaczyć, że zaplanowane środki polskiej składki mogą ulec zmianom podczas roku 2022, co miało miejsce również w roku 2021. W trakcie roku budżetowego przyjmowanych jest bowiem wiele tzw. budżetów korygujących, które mogą wpłynąć na wysokość składek państw członkowskich, ale jest ustawowe przyzwolenie na inne niż powszechnie

zmiany w przenoszeniu wydatków, poszukiwanie ich w częściach budżetowych i przenoszenie ze względu na konieczność zapłaty składki w przypadku, gdyby taka konieczność wystąpiła.

Jeśli chodzi o część budżetową 83, to w odniesieniu do tego, co jest w dyspozycji ministra finansów i w zakresie właściwości komisji, możemy mówić o poz. 8 w „Rezerwach celowych” i o poz. 49. Poz. 8 w „Rezerwach celowych” przeznaczona jest na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz środków z pomocy bezzwrotnej, a także na rozliczenie programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków oraz na rozliczenie z budżetem ogólnym Unii Europejskiej. Rezerwę zaplanowano w wysokości 6 miliardów 759 milionów 863 tysięcy zł. Środki tej rezerwy w miarę zapotrzebowania będą przenoszone przede wszystkim na wydatki związane ze współfinansowaniem projektów realizowanych z udziałem środków europejskich w ramach perspektywy finansowej na lata 2014–2020, a także na lata 2021–2027 oraz w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Ze środków rezerwy zapewnione mogą być również finansowanie oraz współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, a także zadań związanych ze wspólną polityką rolną. Z kolei poz. 49 w „Rezerwach celowych” przeznaczona jest na utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z Unii Europejskiej, w tym na systemy informatyczne, a także na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych. Ta rezerwa została zaplanowana w kwocie 1 miliarda 110 milionów 953 tysięcy zł. Środki z tej rezerwy zostaną przeznaczone przede wszystkim na utrzymanie wielu projektów, takich jak np. Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej czy budowa Zintegrowanego Systemu Informacji o Nieruchomościach. W ramach środków rezerwy przewidziano również zachowanie trwałości produktów wytworzonych w ramach zakończonych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Gdy finansujemy jakiś projekt ze środków Unii Europejskiej, to jest zapewniony kilkuletni okres trwałości, kiedy np. nie powinno się angażować takiego przedsięwzięcia w rozwiązanie o charakterze komercyjnym. W wypadku niektórych instytucji

potrzebne jest utrzymanie środków na ten okres trwałości. Z tej pozycji mogą być również finansowane zadania w obszarze potencjału infrastruktury i kadry będące w zakresie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oraz Ministerstwa Infrastruktury. Szczegółowe informacje na temat przeznaczenia środków z poszczególnych pozycji rezerw znajdują się w przekazanych komisjom senackim odrębnych materiałach opisujących szczegółowo rezerwy celowe.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Wnoszę zatem o przyjęcie omówionych przeze mnie pozycji ustawy budżetowej przyjętej przez Sejm w dniu 17 grudnia w niezmienionym kształcie. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Czy ktoś z gości, przedstawicielei rządu, ktoś albo z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, albo z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, albo z Ministerstwa Finansów, chciałby jeszcze zabrać głos w omawianych przez nas kwestiach?

Skoro nie, to przechodzimy do dyskusji.

Jako pierwszy zapisał się pan europoseł Radosław Sikorski.

Panie Ministrze, bardzo proszę.

POSEŁ
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
RADOSŁAW SIKORSKI

Panie Przewodniczący! Wysoki Senacie! Wysoka Komisjo!

Mam 2 kwestie.

Po pierwsze, chciałbym pochwalić rząd za to, że fundusze polonijne wróciły do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zdaje się, że nie po raz pierwszy w tym roku. Pamiętamy historię tej kwestii. One wróciły do MSZ w latach 2007–2015, zgodnie z przedwojenną tradycją, potem trafiły do Senatu, a teraz z powrotem są tam, gdzie być powinny, czyli w MSZ. Ja nie podejrzewam rządu o dobre intencje w tej sprawie, bo zdaje się, że chodziło tylko i wyłącznie o to, aby odebrać je Izbie, w której opozycja ma większość, ale rezultat jest optymalny, co jeszcze raz dowodzi, że Pan Bóg do swoich celów posługuje się najróżniejszymi osobami i formacjami.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan Bóg do swoich celów posługuje się najróżniejszymi ludźmi.

Skoro więc rządowi tak dobrze idzie w tej kwestii, to zachęcałbym resort, aby przywrócić coś jeszcze, a mianowicie konkursowy tryb przyznawania tych środków, tak aby otrzymywały je najlepsze projekty, a nie były one rozdysponowywane według jakichś niejasnych kryteriów. Oczywiście w komisji konkursowej powinni być przedstawiciele Senatu jako Izby odpowiedzialnej za kontakty z Polonią, właśnie tak, jak to przedtem bywało.

Po drugie, jak rozumiem, w budżecie państwa na ten rok nie będzie pieniędzy na edukację mniejszości narodowych. Ja rozumiem, że chodzi o walkę z IV Rzeszą, o wzięcie w jasyr obywateli polskich pochodzenia niemieckiego i odegranie się na nich za to, czego nie wykonują, niestety, od wielu lat landy niemieckie, które niewystarczająco łożą na nauczanie języka polskiego w Niemczech. Jednak o ile wiem, sprawa dotyczy nie tylko mniejszości niemieckiej, ale także innych mniejszości zamieszkujących w Polsce. I tu kwestia jest jeszcze poważniejsza, bo przypominam, że od wielu lat domagamy się np. od Republiki Litewskiej, aby zechciała wykonać to, co jest jej obowiązkiem, tzn. stosować rekomendacje i wręcz wymagania konwencji Rady Europy dotyczących mniejszości narodowych. Mniejszość litewska w Polsce jest mikroskopijna. Ograniczając środki dla niej, jeśli tak jest, odbieramy sobie argument w naszej dyskusji i z Radą Europy, i z wysokim przedstawicielem do spraw mniejszości narodowych, i ze stroną litewską na rzecz lepszego traktowania naszej mniejszości na Litwie. A to, jak uważam, jest kontrproduktywne. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH

Dziękuję bardzo.

Pana ministra chcę uspokoić, jeżeli chodzi o drugą kwestię. Jest zgłoszona poprawka – jestem jej współautorem – aby środki w wysokości prawie 40 milionów zł, bo to olbrzymie środki, które zostały zabrane przez Sejm mniejszościom narodowym, i to wszystkim mniejszościom narodowym... Nie koncentrujemy się na jednej z nich czy na dwóch, chodzi o mniejszości, które mają prawo do tego, aby w Polsce prowadzić nauczanie w językach ojczystych. Chodzi o polskich obywateli pochodzenia ukraińskiego,

litewskiego, białoruskiego, niemieckiego, chodzi także o Kaszubów. Więc tego typu zbrodnia, która miała się dokonać za sprawą decyzji sejmowej, jest w tej chwili odkręcana w Senacie. Ta poprawka ma przywrócić 40 milionów zł na prowadzenie edukacji poprzez szkoły w klasach, do których uczęszczają dzieci z tych mniejszości narodowych, i w ten sposób ma przywrócić status quo ante, czyli tak naprawdę standardy cywilizowanego państwa europejskiego. I taką poprawkę zgłosiliśmy.

Co do pierwszej kwestii, myślę, że pierwszej...

(*Senator Kazimierz Kleina: Została już przyjęta przez komisję...*)

Jeszcze chciałbym powiedzieć tylko tyle, że ta poprawka oczywiście nie dotyczy bezpośrednio kwestii zagranicznych, które dzisiaj omawiamy, ale rozumiem, że pan minister dotknął tej sprawy ze względu na mechanizm możliwej *reciprocity*, możliwej reakcji ze strony władz naszych sprzymierzeńców, partnerów i sąsiadów.

Jeśli chodzi o pierwszą sprawę, to ta sprawa, czyli kwestia dysponowania środkami dla Polonii, jest przedmiotem poważnego namysłu w Senacie podczas debaty budżetowej.

Kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w dyskusji? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

To ja mam pytanie do pana senatora Kleiny, który spina wszystkie nasze prace budżetowe. No, podstawowym założeniem budżetu na rok 2022 jest to, że opiera się on na zaplanowanej niskiej inflacji. Jeśli dobrze pamiętam, ta inflacja jest skalkulowana na poziomie...

(*Senator Kazimierz Kleina: 2,8%, takie zostały przyjęte wskaźniki...*)

(*Senator Marcin Bosacki: Do mikrofonu, Panie Senatorze.*)

(*Senator Kazimierz Kleina: Karty nie mam...*)

(*Głos z sali: Bez karty działa.*)

(*Senator Marcin Bosacki: Bez karty działa.*)

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

A, działa bez karty.

Zostało to zaplanowane jako wskaźniki do budżetu i takie dyspozycje otrzymali wszyscy dysponenti środków budżetowych... Poziom inflacji to jest 2,8%. Na ten temat na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych rozmawialiśmy z obecnym tutaj ministrem Skużą. Pytaliśmy także dysponentów tych poszczególnych

części budżetu, czy przy takim założeniu, że inflacja to będzie 2,8%, środki będą wystarczające na pokrycie kosztów, które dość istotnie rosną w roku bieżącym, bo przewidywana inflacja będzie dużo wyższa. Ewentualnie moglibyśmy zapytać ministra spraw zagranicznych, czy te środki przy tych założeniach są według ministra wystarczające.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Rozumiem, że to jest pytanie, które pan senator Kleina zadaje panu ministrowi Jabłońskiemu. Ja mam inną uwagę odnośnie do tego. No, przy tak nierealistycznym skonstruowaniu założeń budżetowych... Nie znam osobiście żadnej instytucji i żadnego eksperta, który planował inflację w przyszłym roku na poziomie niższym aniżeli 6%. W związku z tym należy założyć, że ona będzie ten poziom przekraczała, a zatem podatek inflacyjny, który wpłynie do budżetu państwa, będzie wykorzystywany przez rząd na różne cele. Zgodnie z poprawką, jedną z poprawek zgłoszonych w Sejmie można by było jeszcze zwiększyć te środki na wydatki, likwidując m.in. potworzone rozmaite agencje oraz rozmaite instytucje. No, wśród tych instytucji, które akurat dotyczą spraw międzynarodowych, jest utworzony nie tak dawno Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej. Tych instytutów i agencji jest ok. 35 i w ten sposób można by było, zgodnie z tamtą poprawką zgłoszoną w Sejmie, uzyskać kwotę ok. 10 miliardów zł, jak to wynikało z wyliczeń sejmowych, i przeznaczyć ją nie na administrację, nie na biurokrację, tylko na realizację zadań społecznie użytecznych, przede wszystkim jeżeli chodzi o politykę klimatyczną i przede wszystkim jeżeli chodzi o politykę zdrowotną.

Czy na ten temat, Panie Senatorze, komisja budżetowa zamierza... Czy w tej dziedzinie komisja budżetowa zamierza przedstawić jakies zmiany?

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Na tym etapie w komisji budżetu... Oczywiście my przyjmujemy i przygotowujemy szereg poprawek, jednak one nie zmierzają do likwidacji

poszczególnych agencji i instytucji, bo uważamy, że takie decyzje powinni podejmować ministrowie, którym podległe są te instytucje, gdyż oni wiedzą najlepiej, jakich zmian można dokonać. Np. prezes Głównego Urzędu Statystycznego zlikwidował taką instytucję ze względu właśnie na to, aby ograniczyć wydatki. Uznał, że bardziej racjonalnie będzie można wykorzystał te środki właśnie w Głównym Urzędzie Statystycznym. To jest kwestia otwarta i ja myślę, że komisja spraw zagranicznych pewnie ma lepsze rozeznanie co do funkcjonowania niektórych instytucji działających w obszarze spraw zagranicznych. Jeśli takie racje są, to my je zaakceptujemy jako Komisja Budżetu i Finansów Publicznych, jednak sami nie czujemy się na tyle kompetentni, żeby móc powiedzieć, jakich zmian należałoby od razu dokonywać. Jak wiadomo, taki proces likwidacyjny wymaga czasu. Nawet jeżeli byśmy podjęli taką decyzję, ona byłaby zaakceptowana, to przynajmniej kilka miesięcy trwałby proces przekształceń czy likwidacji ze względu chociażby na osoby zatrudnione w tych instytucjach. Tak więc definitywnie nie jesteśmy w stanie jako komisja takich rekomendacji państwu zaproponować, a raczej nam, bo też jestem członkiem komisji spraw zagranicznych.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, odnośnie do tej sprawy, właściwie odnośnie do pytania, które zostało wcześniej zadane przez pana senatora Kleinę...

Bardzo proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Bardzo dziękuję.

Panie Przewodniczący, jeśli chodzi o pytanie oraz pytania i głosy w dyskusji, to ja chciałbym do kilku spraw się odnieść, bo myślę, że one powinny zostać wyjaśnione, a mam wrażenie, że wynikają one w pewnej części być może z braku informacji, więc ja do nich się odniosę.

Zacznę od tego, o czym mówił pan europoseł, były minister spraw zagranicznych Sikorski, czyli kwestii środków polonijnych. Dziękuję za...

Nie ma już pana europosła z nami w sali, niemniej dziękuję za docenienie tej reformy, uznanie, że ta reforma konsolidująca wydatki w MSZ jest słuszna. Zgadząmy się w tym zakresie, to rzadka sytuacja, ale bardzo pozytywna z punktu widzenia polskiej polityki zagranicznej. A jeśli chodzi o konkursy, to chciałbym przekazać informację, że te konkursy są ogłaszane bardzo regularnie. Jeszcze w ubiegłym roku ogłosiliśmy 2 duże konkursy, ogłosił je pełnomocnik rządu do spraw współpracy z Polonią i z Polakami za granicą. Pierwszy z tych konkursów to konkurs „Polonia i Polacy za granicą” na łączną kwotę 52,5 miliona zł, w drugi to konkurs „Infrastruktura polonijna” na kwotę 12,9 miliona zł. To jest zasadniczy mechanizm przyznawania tych środków i to się nie zmienia. Dlatego stawianie takich tez po prostu jest niegodne z rzeczywistością. Zachęcam do zapoznawania się z ogłoszeniami, które są regularnie zamieszczane i na stronach Ministerstwa Spraw Zagranicznych, i w portalu Gov.pl.

Jeśli chodzi o środki przeznaczane na naukę języka obcego, to pan minister Sikorski słusznie wskazywał pewien zasadniczy problem, jaki mamy, jeśli chodzi o stosunki dwustronne z Niemcami. Republika Federalna Niemiec nie realizuje swoich zobowiązań w tym zakresie. W związku z tym decyzja, która została podjęta, ma także na celu unaocznienie tego, że jeżeli stosujemy zasadę symetrii, to oba państwa powinny te obowiązki realizować, oba państwa powinny stosować takie metody, aby wzajemnie się szanować. Pan przewodniczący wspominał o standardach cywilizowanego państwa europejskiego, a te standardy zakładają także zasadę wzajemności. Dziwię się trochę, że akurat kwestia przeznaczenia pieniędzy na mniejszość niemiecką stanowi główny element debaty w polskim Senacie, no ale moje zdziwienie pozostawię już dla siebie, a także do oceny naszym słuchaczom, naszym wyborcom.

Jeśli chodzi o Litwę, to chciałbym zwrócić uwagę na to, że znów mamy chyba do czynienia z brakiem wiedzy na temat rzeczywistości, dlatego że dosłownie kilka tygodni temu, w listopadzie ubiegłego roku, Litwa przywróciła maturę z języka polskiego w wyniku bardzo intensywnej pracy dyplomatycznej, którą wykonywaliśmy. Przez ponad 20 lat ta praca nie była skuteczna. My doprowadziliśmy do tego, że matura z języka polskiego wróciła do litewskiego programu

nauczania. I sędzę, szczerze mówiąc, że powinniśmy z tego wszyscy się cieszyć. Nie będę w tej chwili wskazywał, kto prowadził złą czy dobrą politykę, ale ten efekt, który został osiągnięty, czyli konsekwentnej pracy dyplomatycznej, jest pozytywny, jak sędzę, z punktu widzenia polskiego państwa.

Jeśli chodzi o pytanie dotyczące wskaźnika inflacji, to wskaźnik inflacji to kwestia, którą muszę pozostawić Ministerstwu Finansów.

Sugestia, jakobyśmy mieli likwidować różnego rodzaju instytucje w sytuacji, w której mówiliśmy, zresztą sama Wysoka Izba wielokrotnie wskazywała tę kwestię, o wzmacnianiu zaplecza eksperckiego działań dyplomatycznych... To znów jest postulat, który, jak myślę, jest przyjmowany ponad różnicami politycznymi w naszym kraju, postulat, żeby stopień eksperckości w polityce i krajowej, i zagranicznej zwiększać. Jeżeli dziś słyszymy, że należałoby likwidować instytucje, a niejako w zamian, jak rozumiem, przekazywać te środki na wsparcie mniejszości niemieckiej, to ponownie trochę temu się dziwię. Myślę, że to zdziwienie jest podzielane przez pewną część naszych wyborców, no ale to będzie przedmiotem ich oceny.

W zasadzie mogę powiedzieć tyle. Jeśli chodzi o kwestie inflacyjne, kwestie szczegółowe, to te sprawy pozostawię ministrowi finansów. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Chyba nic nie poradzimy na to, że panu ministrowi różne rzeczy niemające ze sobą nic wspólnego kojarzą się z mniejszością niemiecką. Ale chcę powiedzieć, że przedmiotem naszej najwyższej troski – to jest to, co nazywałem zbrodnią – jest tak naprawdę uczynienie z obywateli polskich obywateli pierwszej i drugiej kategorii, a nawet trzeciej kategorii. Bo słynny podział na lepszy i gorszy sort już się utrwalił w polskim słowniku, a w tej chwili chce się – to chyba pan Kowalski był autorem tej poprawki – wprowadzić jeszcze trzecią kategorię, do której zalicza się Litwinów, Ukraińców, Białorusinów, Kaszubów, Niemców, Żydów mieszkających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. To jest rzecz, którą Senat będzie próbował naprawić w duchu, że tak powiem, równości wszystkich obywateli państwa polskiego.

Pani marszałek i pan senator. Pani marszałek Gabriela Morawska-Stanecka, a później pan senator Kazimierz Kleina.

Bardzo proszę.

**SENATOR
GABRIELA MORAWSKA-STANECKA**

Szanowny Panie Przewodniczący, ja tylko bardzo krótko. Wydaje mi się, że pan minister jest na innym posiedzeniu niż my, dlatego że nie słyszałam, żeby tutaj głównym punktem debaty była mniejszość niemiecka. Ja przypominam panu ministrowi, że nie jesteśmy na wiecu politycznym, tylko w parlamencie i pan minister przyszedł tutaj, żeby przedstawić budżet i żeby odpowiedzieć na pytania dotyczące budżetu, a nie wygłaszać swoje, być może też swojej partii, opinie o mniejszościach w Polsce. Ja mieszkam na Śląsku, Panie Ministrze, i my doskonale wiemy, wyborcy ze Śląska dokładnie wiedzą, jak się żyje w wielokulturowym społeczeństwie z różnego rodzaju mniejszościami, ale też wśród obywateli, którzy niekoniecznie, oprócz tego, że są obywatelami Polski, czują przynależność etniczną tylko do tej grupy. W związku z tym chciałabym, żeby pan minister na budżetowym, a nie politycznym posiedzeniu komisji ograniczał się jednak tylko do przedstawiania budżetu. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję.
Pan senator Kazimierz Kleina.

**SENATOR
KAZIMIERZ KLEINA**

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!
Ja myślę, że w ogóle ten temat w taki sposób poruszany na posiedzeniu komisji spraw zagranicznych jest niepotrzebny, bo on rzeczywiście coraz bardziej wikła nas w relacje polsko-zagraniczne, w tym wypadku polsko-niemieckie, i to jeszcze w taki sposób, że zakładnikiem tych relacji jest mniejszość niemiecka w Polsce. Niestety, ta poprawka, która została... I my w Senacie tego nie wywołaliśmy, myślę, że nawet duża część

parlamentu tego tematu nie wywołała, co więcej, nawet nikt w Polsce tego tematu jako problemu ogólnopolskiego nie wywołał. Wywołali go przedstawiciele partii rządzącej w osobach właśnie pana posła Kowalskiego, pana ministra Czarnka, którzy po prostu podjęli próbę uczy-nienia z obywateli polskich zakładników ich polityki. Warto byłoby na to zwrócić uwagę. Taki sposób argumentowania w tej sali, w tej Izbie, na posiedzeniu komisji przez ministra spraw zagranicznych jest po prostu według mnie nie-stosowny i niedopuszczalny.

Jeszcze raz chcę powiedzieć, że ta poprawka, która została w Sejmie przegłosowana, nie dotyczy mniejszości niemieckiej, jak chcieliby to widzieć jej autorzy, a dotyczy wszystkich mniejszości, tych, którzy posługują się różnymi językami ojczystymi, w tym także oczywiście językiem kaszubskim. Bo cały mechanizm wydatkowania tych środków – tak jest od 2015 r. – polegał na tym, że algorytm podziału tych środków był uzależniony nie od tego, kto jest jakiej narodowości, jakim językiem się posługuje, tylko od tego, ile takich osób jest w danej miejscowości i ilu uczniów uczestniczy w nauce danego języka. A więc jeżeli państwo chcecie teraz dokonać podziału tych właśnie mniejszości tak, że ci są Niemcami, ci są Ukraińcami, Białorusinami, Kaszubami czy kimkolwiek innym, i uznać, że ta mniejszość jest lepsza, a ta jest gorsza, to będzie to po prostu jeszcze gorzej świadczyło o nas wszystkich, o Rzeczypospolitej.

(Głos z sali: To dramat.)

No, dramat polega na tym, że dzisiaj w taki sposób mówią o tym ministrowie. Bo machnąłbym na to ręką, gdyby mówił o tym jeden czy drugi poseł, ale jeżeli minister to potwierdza, to jest to po prostu coś dramatycznie przykrego i niezrozumiałego.

I warto byłoby wiedzieć także o tym, że również mniejszość czy Polacy i Polonia mieszkający w Niemczech... Jako przewodniczący komisji budżetowej i przewodniczący Kaszubskiego Zespołu Parlamentarnego w naszym parlamencie otrzymałem stanowiska kilku organizacji polonijnych, które wręcz proszą – i to wcale nie są jakieś organizacje, które zostały założone przez działaczy Platformy Obywatelskiej czy innych obecnych ugrupowań opozycyjnych w Polsce, tylko przez ludzi mieszkających właśnie w Niemczech – o to, żeby ich nie wikłać w ten spór, żeby oni jako Polacy mieszkający w Niemczech nie

czuli, że są zakładnikami jakiejś polityki polsko-niemieckiej. Zwracałem zresztą uwagę na to, o czym ministrowie w Polsce powinni wiedzieć, że w Niemczech finansowanie oświaty odbywa się na poziomie landowym, nie federalnym i w wielu landach to finansowanie spraw polskich jest na bardzo wysokim poziomie, często nawet w niektórych miejscach wyższym niż w Polsce, ale to wymagałoby pewnie dokładnego policzenia. Tak więc gdy się mówi o pewnych sprawach, to trzeba to widzieć całościowo, a nie dla jakichś doraźnych celów politycznych ten argument... Po prostu tych mniejszości narodowych w Polsce jest w tej chwili garstka, a je się po prostu traktuje jako obywateli gorszej kategorii. Ja nie czuję się gorszym obywatelem tylko dlatego, że moim językiem jest język kaszubski. I nie życzę sobie, żeby pan traktował mnie jako gorszego obywatela Rzeczypospolitej. Po prostu sobie tego nie życzę. I uważam, że taki sposób argumentowania jest niedopuszczalny. Prze-trwaliśmy tyle lat, zabory, komunizm i różne inne rzeczy, a teraz próbuje się nas stawiać w takiej sytuacji i czyni się nas zakładnikami czegoś tam. To jedna sprawa.

I druga, na koniec, czyli kwestia budżetu, na co trzeba zwrócić uwagę, bo przecież dzisiaj to jest naszym głównym przedmiotem zainteresowania. Oczywiście my te wszystkie argumenty... No, nie chodzi o to, żeby komukolwiek coś wytykać. Moje pytanie było proste, i to nie pytanie do ministra finansów, bo my o tym dyskutowaliśmy, przecież my to już wiemy. Zresztą tu nikt nie oczekuje cudów, wiedząc, że jest niezwykle trudna sytuacja. Więcej nawet powiem. Otóż pan senator Bierecki, wiceprzewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, o sytuacji, jaka jest w Polsce w tej chwili, mówiąc o naszych poprawkach, powiedział: nie czas sprzątać, gdy dom płonie. Czyli według działaczy PiS sytuacja jest nawet poważniejsza, niż my myślimy. Zatem moje pytanie dotyczyło raczej tego, że jeżeli państwo do budowania budżetu, tej części, którą administruje minister spraw zagranicznych, otrzymaliście wytyczne, że trzeba przyjąć inflację na poziomie 2,8%, a wiemy, że ta inflacja jest przecież zdecydowanie większa, wiemy już, jaka jest, a jaka będzie, trudno nawet przewidzieć... Pytanie było proste: czy według pana wam to wystarczy, czy też czujecie, że w jakichś obszarach mogą być problemy, że np. będziecie musieli pewne środki przesunąć z jednych wydatków

na drugie po to, żeby rzeczywiście zrealizować te cele, które są? Tu nie ma żadnej głębszej polityki, tylko po prostu jest pytanie, czy to wystarczy i czy to jest okej. Bo przecież ten budżet konstruowaliście już od wiosny ubiegłego roku, a dzisiaj jest inna sytuacja. My wiemy, że tu się cudów nie robi, nie dołoży się pieniędzy, jakichś miliardów czy czegoś takiego. Chodzi tylko o to, żeby po prostu powiedzieć, tak jak inni ministrowie mówili: tu będziemy mieli kłopot, tam jakoś sobie musimy radzić. A pan to po prostu tak robi, jakby to była jakaś zabawa. Smutna sprawa, że tak to wygląda. Dziękuję bardzo.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Czy do tego drugiego wątku wypowiedzi pana senatora Kleiny pan minister z miejsca chciałby jakoś się odnieść?

Bardzo proszę.

**PODSEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PAWEŁ JABŁOŃSKI**

Tak, Panie Przewodniczący.

Bardzo dziękuję za poruszenie tej kwestii. Jak w wypadku każdego przedstawiciela każdego ministra odpowiedzialnego za jakikolwiek dział, za jakąkolwiek część budżetu odpowiedź, że te pieniądze, które są przyznane, wystarczą, byłaby odpowiedzią niewłaściwą, bo potrzeby zawsze są większe. Dlatego co roku wskazujemy, że te potrzeby mogą rosnąć. Jak wskazywałem w części wstępnej swojej wypowiedzi, MSZ jest dodatkowo obciążony jeszcze jednym istotnym ryzykiem, mianowicie ryzykiem kursowym. To ryzyko może czasami przynosić korzyści, ale czasami może przynosić sytuację niekorzystną. W związku z tym oczywiście może być taka sytuacja w trakcie roku w zależności od tego, co dzieje się na świecie. Bo jak doskonale państwo wiecie, nawet jeśli nie przyznajecie tego publicznie, inflacja i zjawisko rosnących cen są dzisiaj zjawiskiem globalnym. Tak więc mamy do czynienia z dynamiczną sytuacją ekonomiczną na świecie, która oczywiście może wpływać także na wysokość budżetu.

Ale żeby to było jasne, powiem, że ja tutaj nie przyszedłem mówić o kwestiach związanych z wydatkami na poszczególne części, w tym także wydatkach edukacyjnych, bo to w ogóle jest poza częścią 45 budżetu. To nie ja wywołałem temat mniejszości niemieckiej, zrobił to pan europoseł Sikorski, a państwo następnie mówiliście tutaj o zbrodni, o łamaniu standardów. Tak więc proszę nie zarzucać mi, że ja się odnoszę do tego, co państwo sami podnosiliście, i że ja stosuję mechanizmy wiecowe, bo hasła wiecowe padały po prostu w części tej dyskusji. Ja jestem przedstawicielem Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przedstawiam ten budżet, odnoszę się do zarzutów, które państwo stawiacie, a które nie mają w moje ocenie wiele wspólnego z rzeczywistością. Myślę, że i tak temperatura tej dyskusji jest dość niska, nie chcę jej podnosić, nie chcę wskazywać różnych kwestii, które z pewnością by ją podniosły, bo nie uważam, że to jest właściwe miejsce.

Panie Senatorze – zwracam się do pana senatora Kleiny – ja panu nigdy nie dałem powodu, żeby mówił pan o mnie w taki sposób, że ja pana traktuję jako drugą czy trzecią kategorię człowieka. Jeżeli ja panu dałem kiedyś taki powód... Nie wydaje mi się, żebyśmy kiedykolwiek rozmawiali, żebym ja kiedykolwiek zrobił coś, co pozwala panu mówić do mnie takie rzeczy. Zatem byłbym wdzięczny, gdyby pan tego rodzaju zarzutów mi nie stawiał, bo ja pana nie traktuję jako człowieka gorszej czy lepszej kategorii, jest pan dla mnie takim samym człowiekiem jak każdy inny obywatel. Byłbym wdzięczny, skoro apelujemy o dyskusję merytoryczną, gdybyśmy się wzajemnie o takie rzeczy nie oskarżali. Bardzo dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
BOGDAN KLICH**

Dziękuję wszystkim.

Proszę państwa, czy są jakieś wnioski o charakterze legislacyjnym? Nie ma, nie zostały do tej pory zgłoszone.

W związku z tym rozumiem, że możemy przejść do wyrażenia naszego stosunku do zaprezentowanego budżetu w częściach właściwych Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej.

Poddam pod głosowanie, pod jedno głosowanie, pytanie o to, kto z państwa, pań i panów, senatorów jest za pozytywnym zarekomendowaniem części, którymi dzisiaj się zajmowaliśmy.

Kto z państwa jest przeciw?

Kto z państwa się wstrzymał od głosu?

Jeszcze pracujący zdalnie...

Proszę o podanie zbiorczych wyników głosowania.

1 senator głosował za, 6 się wstrzymało, nikt nie głosował przeciw.

Informuję, że komisja zarekomendowała pozytywnie części, którymi zajmowała się na swoim dzisiejszym posiedzeniu.

Dziękuję bardzo państwu.

Zamykam posiedzenie... A nie, jeszcze sprawozdawca.

Czy pan senator Kleina zechciałby być naszym sprawozdawcą? Tak.

Czy są jakieś inne propozycje? Nie ma.

Pan senator Kazimierz Kleina będzie sprawozdawcą Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej w sprawie budżetu na rok 2022.

Dziękuję bardzo.

Zamykam posiedzenie komisji.

(Koniec posiedzenia o godzinie 14 minut 09)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy